

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

VJERONAUKE

DRŽAVNA MATURA

šk. god. 2022./2023.

VJE.55.HR.R.K1.20

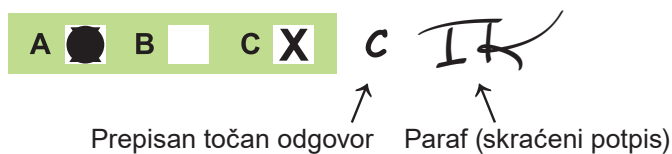

53925

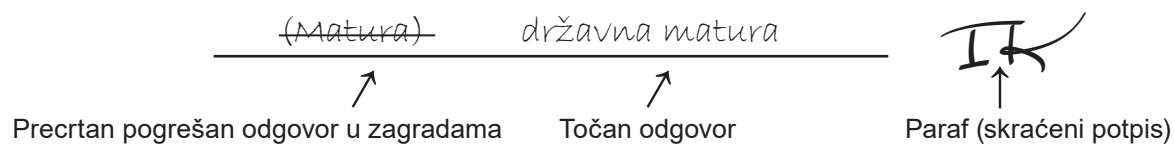
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **70** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 4 prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kako se zove božanstvo koje hinduisti štuju kao održavatelja svijeta i čovjeka?

- A. Brahma
- B. Krišna
- C. Šiva
- D. Višnu

(1 bod)

2. Kojim je jezikom izvorno napisana većina starozavjetnih knjiga?

- A. aramejskim
- B. grčkim
- C. hebrejskim
- D. latinskim

(1 bod)

3. Pažljivo pročitajte biblijski tekst.

„Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek uze gorušičino zrno i posija ga na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i gnijezde mu se po granama.” (Mt 13,31b-32)

Kojoj biblijskoj književnoj vrsti pripada navedeni tekst?

- A. poslanicama
- B. prispodobama
- C. proroštvima
- D. psalmima

(1 bod)

4. Koja od navedenih tvrdnja izražava katoličko tumačenje biblijskoga govora o postanku svijeta i čovjeka?

- A. Biblijski govor o stvaranju je kozmogonijski mit.
- B. Biblijski govor o stvaranju treba shvatiti doslovno.
- C. Biblijski govor o stvaranju kronološki opisuje povijesne događaje.
- D. Biblijski govor o stvaranju na slikovit način ističe Božju stvarateljsku moć.

(1 bod)

5. Koje od navedenih stanja umanjuje čovjekovu izvanjsku slobodu?

- A. grijeh
- B. neznanje
- C. zabluda
- D. zarobljeništvo

(1 bod)

6. Koja od navedenih tvrdnja **nije** u skladu s kršćanskim poimanjem čovjeka kao muškarca i žene?

- A. Žena je ravnopravna muškarcu, jednakoga dostojanstva kao on.
- B. Žena je stvorena da bude pomoć muškarcu, stoga mu je podređena.
- C. Žena i muškarac nisu suprotstavljena bića, nego dvije varijacije ljudskosti.
- D. Žena i muškarac upućeni su jedno na drugo u ljubavi i međusobnome poštovanju.

(1 bod)

7. Koje Božje ime u prijevodu s hebrejskoga jezika znači „Prisutni“?

- A. Adonai
- B. Elohim
- C. El Šadaj
- D. Jahve

(1 bod)

8. Koji od navedenih biblijskih citata govori o naravnoj Božjoj objavi?

- A. I pojavi se oblak i zasjeni ih, a iz oblaka se začu glas: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!” (Mk 9,7)
- B. „Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu.” (Heb 1,1-2a)
- C. „Nebesa slavu Božju kazuju, naviješta svod nebeski djelo ruku njegovih.” (Ps 19,2)
- D. Kad je Jahve vidio kako prilazi da razmotri, iz grma ga Bog zovne: „Mojsije! Mojsije!” (Izl 3,4)

(1 bod)

9. Kako se zove rimski pisac koji izrijeком navodi da je za vrijeme cara Tiberija Poncije Pilat osudio Isusa na smrt?

- A. Celzo
- B. Gaj Svetonije
- C. Kornelije Tacit
- D. Plinije Mlađi

(1 bod)

10. Kako se naziva znak i sredstvo kršćaninova milosnoga susreta s Bogom?

- A. molitva
- B. obred
- C. post
- D. sakrament

(1 bod)

11. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na službu trajnoga đakona?

- A. Posjeduju puninu svetoga reda.
- B. Oženjeni vjernici mogu se zaređiti i biti đakoni.
- C. Vršu svoju službu podjeljujući sve sakramente.
- D. Nakon određenoga vremena mogu postati svećenicima.

(1 bod)

12. Koji crkveni koncil označava prekretnicu u stavu Katoličke Crkve prema ekumenizmu i otvaranje ekumenskomu dijalogu?

- A. Nicejski koncil
- B. Tridentski koncil
- C. Prvi vatikanski koncil
- D. Drugi vatikanski koncil

(1 bod)

13. Kako se naziva dokaz o Božjoj opstojnosti koji proizlazi iz samoga pojma Boga kao najvišega bića?

- A. aletologički argument
- B. kalam argument
- C. ontološki argument
- D. teleološki argument

(1 bod)

14. Koje od navedenih obilježja kršćanske ženidbe negira mnogoženstvo?

- A. isključivost
- B. nerazrješivost
- C. plodnost
- D. vjernost

(1 bod)

15. Koja je od navedenih tvrdnja u skladu s kršćanskim shvaćanjem odgovornoga roditeljstva?

- A. Odgovorno roditeljstvo podrazumijeva rađanje što većega broja djece.
- B. Rađanje novoga života i skrb o djeci jedine su zadaće kršćanske obitelji.
- C. Planiranje obitelji dopušteno je uz odgovorno korištenje kontracepcijskih sredstava.
- D. Roditelji su dužni brinuti o fizičkome, psihičkome i duhovnome razvoju svojega djeteta.

(1 bod)

Vjeronauk

---

16. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na kršćansko shvaćanje pakla?

- A. Crkva nikada nije dogmom potvrdila postojanje pakla.
- B. Mogućnost pakla nespojiva je s vjerom u Božje milosrđe.
- C. Pakao je stanje privremene odvojenosti od Boga.
- D. Pakao je stanje vječne odvojenosti od Boga.

(1 bod)

17. Koja religija svrhom moralnosti smatra oslobođenje od vlastitih želja?

- A. budizam
- B. hinduizam
- C. konfucijanizam
- D. taoizam

(1 bod)

18. Kako se naziva svjesno i slobodno učinjeno zlo u objektivno teškoj stvari?

- A. istočni grijeh
- B. laki grijeh
- C. smrtni grijeh
- D. strukture grijeha

(1 bod)

19. Kako se naziva stožerna krepost koja nam pomaže prepoznati i činiti dobro?

- A. jakost
- B. pravednost
- C. razboritost
- D. umjerenost

(1 bod)

20. Koji se od navedenih opisa odnosi na kršćansko shvaćanje eutanazije?

- A. pravo čovjeka na dostojanstvenu smrt
- B. izvanredni postupak liječenja
- C. namjerna povreda ljudskoga života
- D. oslobođenje bolesnika patnje i boli

(1 bod)

21. Koje od navedenih etičkih načela zabranjuje transplantaciju ljudskih organa?

- A. načelo besplatnosti i pravedne raspodjele
- B. načelo poštivanja života davatelja i primatelja
- C. načelo informiranoga pristanka i poštivanja mrtvoga tijela
- D. načelo zaštite osobnoga identiteta primatelja i njegovih potomaka

(1 bod)

22. Koji od navedenih biblijskih citata opisuje rad kao dužnost?

- A. „Ta vrijedan je radnik plaće svoje.” (Lk 10,7)
- B. „Radnikova zarada neka ne ostane pri tebi do jutra.” (Lev 19,13b)
- C. „Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudem ćeš se od nje hraniti svega vijeka svog!” (Post 3,17b)
- D. „Doista, dok bijasmo u vas, ovo vam zapovijedamo: Tko neće da radi, neka i ne jede!” (2 Sol 3,10)

(1 bod)

23. Koje se od navedenih obilježja **ne odnosi** na prvu kršćansku zajednicu?

- A. zajedništvo u apostolskome nauku
- B. zajedništvo u borbi protiv Rimskoga Carstva
- C. zajedništvo u dijeljenju dobara i brizi za potrebite
- D. zajedništvo u molitvi i slavljenju euharistije

(1 bod)

24. Koji je od navedenih razloga bio povod križarskim ratovima?

- A. suzbijanje širenja katarskoga krivovjerja
- B. učvršćivanje papinske moći pred jačanjem islama
- C. zaštita hodočasnika i kršćanskih svetih mjesta u Svetoj Zemlji
- D. zbližavanje i ujedinjenje Istočne i Zapadne Crkve

(1 bod)

25. Kako se zove reformator koji je naučavao da Bog unaprijed određuje ljude za spasenje ili propast?

- A. Henrik VIII.
- B. Jean Calvin
- C. Martin Luther
- D. Ulrich Zwingli

(1 bod)

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

26. Kako se naziva institucionalizirana čovjekova povezanost s božanskim?

_____ (1 bod)

27. Kojim je brojem u biblijskoj kratici Post 3,15-20 označen broj poglavlja?

_____ (1 bod)

28. Kako se naziva iskrivljena predodžba o Bogu koja je usko povezana sa strahom od Boga i njegove kazne za naše grijehе?

_____ (1 bod)

29. Pozorno pročitajte biblijski tekst.

„U Svetišću sam tebe motrio gledajuć ti moć i slavu.” (Ps 63,3)

Koji oblik kršćanske molitve sadrži navedeni biblijski tekst?

_____ (1 bod)

Vjeronauk

---

30. Koji sakrament ima biblijsko utemeljenje u Jakovljevoj poslanici?

_____ (1 bod)

31. Kako se naziva spolni odnos između osoba u bliskome krvnom srodstvu?

_____ (1 bod)

32. Kako se naziva skup načela, pravila, propisa i običaja kojima se uređuju međuljudski odnosi te prosuđuje što je dobro, a što zlo?

_____ (1 bod)

33. Kako se naziva najskrovitija jezgra i svetište u čovjeku u kojemu je svaki čovjek nasamo s Bogom?

_____ (1 bod)

34. Kako se nazivaju osobe koje su zbog vjere u Isusa Krista podnijele torture, progone i smrt?

_____ (1 bod)

35. Kako se zove prvi hrvatski blaženik iz 14. stoljeća koji je rodом iz Trogira?

_____ (1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan ili dva boda.

36. Objasnite pojmove „znanstveni ateizam” i „humanistički ateizam”.

(2 boda)

Vjeronauk

- 37.** Navedite sakramente kršćanske inicijacije i opišite njihovu važnost u izgradnji kršćanskoga života.

(2 boda)

- 38.** Objasnite sličnost i razliku između svjetovne i biblijske apokaliptike.

(2 boda)

39. Pozorno pročitajte tekst.

„Bog nije htio samome sebi pridržati vršenje svih vlasti. On svakom stvorenju povjerava zadaće koje je ono sposobno izvršiti prema sposobnostima svoje naravi. U taj način upravljanja treba se ugledati u društvenom životu. Način Božjeg ravnanja svijetom, koji svjedoči o najdubljem poštivanju ljudske slobode, trebao bi nadahnjivati mudrost onih koji upravljaju ljudskim zajednicama. Oni se moraju vladati kao sluge božanske Providnosti.”

Napomena: Podatci o izvoru polaznoga sadržaja bit će objavljeni u rješenjima ispita.

Navedite naziv temeljnoga načela socijalnoga nauka Crkve na koje se odnosi navedeni tekst i objasnite to načelo.

(2 boda)

Vjeronauk

---

40. Opišite doprinos benediktinaca u području svakodnevnoga života i u području intelektualnoga razvoja srednjovjekovne Europe.

(2 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica